

PDK (Plan mot Diskriminering och Kränkande behandling)

Järlåsa skola

Planen gäller under följande tidsperiod: Läsåret 2024/2025

- Skolans främjande arbete

På Järlåsa skola arbetar vi med många metoder och verktyg för att främja trivsel, trygghet och studiero.

Våra lektioner skall präglas av tydlighet, förutsägbarhet, tillgänglighet, höga förväntningar, studiero och ett positivt klimat. Detta arbete stöds bl a av tydligt kommunicerade trivselregler, gemensamma ramar för lektionsstrukturen, klok användning av digitala verktyg, bildstöd och specialpedagogiska verktyg.

Vi har en god struktur på extra anpassningar och särskilt stöd. Personal är rastvärdar vilket innebär att det finns mycket personal ute varje rast för att interagera med eleverna samt förebygga konflikter. På rasterna bär de vuxna som är ute gula västar för att synas för eleverna.

Skolan är med i TL-programmet (Trivselledarprogrammet). Målet är att främja aktivitet och trivsel på skolgården. TL-aktiviteter leds av elever som i sin tur får hjälp av vuxna TL-ansvariga för att skapa en meningsfull rast med mycket skratt och lek. Vi har en rastbod fylld med leksaker. I rastboden har vi rastbodsvårdar som ansvarar för utlåning av leksakerna. En vuxen rastvärd finns alltid i närheten för att trygga upp och stötta när så behövs. Alla rastvärdar har sitt ansvarsområde på skolgården och i skogen.

Järlåsa skola är sedan ett läsår en "IBIS-skola". IBIS-programmet är ett långsiktigt arbete där man fokuserar på att skapa en samsyn, ett gott samarbete, studiero samt trygghet & trivsel på skolan. Skolan har ett IBIS-team som träffas varje vecka och planerar upp IBIS-arbetet på skolan. Inför läsåret 24/25 har vi påbörjat arbetet med att skapa "Förväntansmatriser" till de olika arenorna vi har på skolan. Vi kommer att påbörja implementeringen av dem detta läsår. Varje vecka finns schemalagd tid IBIS-lektioner för att arbeta med värdegrundsfrågor i syfte att arbeta förebyggande och främjande för bland annat ökad trivsel och trygghet på skolan.

Mentorerna äter i matsalen tillsammans med sina mentorselever för att upprätthålla en lugn och god stämning.

Skolan har fadderverksamhet med syfte att eleverna ska dela med sig av sina kunskaper och för att främja god stämning mellan årskurserna. Skolan har temadagar för att integrera årskurserna med varandra och få ett bra skolklimat.

- **Föregående års (23/24) utvärdering**

Utifrån resultat från Elevenkät, Lokal Trygghetsenkätresultat & Lokal enkät om studiero.

1. IBIS: Vi har arbetat med positiva formuleringar, identifierat ”arenor” och börjat utforma förväntansmatriser till arenorna som ska implementeras nu under ht-24.
2. Vi har ”faddertid” varje vecka. F-5 har haft regelbunden faddring för att öka tryggheten på skolan. För enstaka elever har faddringen fungerat bra, men många elever har tyvärr en negativ inställning till faddringen. Det har försvårat arbetet med en gemenskap och tryggheten på skolan.
3. Raster/TL: TL har varit igång varje måndag-torsdag för att öka tryggheten på skolgården. Vi har haft en ansvarig person som haft TL-möten med eleverna varannan vecka. Många elever har haft något att göra på rasterna, vilket har minskat konflikter. På rasterna har vi fler vuxna ute, jmf med tidigare år. Detta har resulterat i ökad trygghet och färre konflikter under rasterna. Detta gäller även morgontid 6:15-7:45. Pga hög sjukfrånvaro har inte alla rastvärdar alltid kunnat täckas upp, vilket bör tas i beaktning när rastvärdsschemat läggs.
4. Gemensamma klassrumsregler: Dessa togs fram tillsammans med eleverna och eleverna är även delaktiga i IBIS-matris-utformningen. Eftersom det är samma regler i skolans alla lokaler ökar det tryggheten då alla vet vad som förväntas av dem.
5. Tysta minuter: I matsalen har samtliga klasser numera tysta minuter, vilket lett till ökad lugn och ro samt trygghet i matsalen. Eleverna äter bättre när det är tysta minuter.
6. I början av läsåret 23/24 hade lärarna en insats under tre veckor där vh kontaktades vid varje oönskat beteende. Det gav positiv effekt i verksamheten, men tyvärr en mer negativ relation till vh. Det var också väldigt tidskrävande.
7. Under APT på vårterminen 2024 utformades en handlingsplan för att öka tryggheten på skolan. (Se bifogat längst ner i detta dokument).

Alla vuxna agerar snabbt vid konflikter och händelser. Händelser av diskriminerande eller kränkande karaktär rapporteras i DF respons (det kommunala digitala system som vi använder oss av vid anmälan av kränkande behandling och diskriminering). De elever som utsätter andra elever i hög grad blir ofta själva utsatta via verbala (rasistiska) kränkningar. Arbetet med DF Respons är något vi måste fortsätta

att utveckla med så att alla känner sig väl förankrade med och därmed tar ansvar för att fylla i kränkningar där.

I allmänhet ser vi utifrån de anmälningar som gjorts under 23/24, att vi behöver fortsätta att utveckla arbetet med:

- Integration
- Allas lika värde
- Språkutveckling (SvAs)
- NPF-anpassningar
- Belöningssystem för att prata svenska i skolan samt ev. belöning hemma genom ett nära samarbete med vårdnadshavare.
- Vi ser också att IBIS-programmet hjälper oss med vårt fortsatta utvecklingsarbete ur alla dessa aspekter.

Skolan har under läsåret 23/24 haft många rastvärdar (med reflexvästar) på rasterna för att förebygga konflikter och för att öka elevernas trygghet. Vi upplever att detta också gett en ökad trygghet bland elever. Det faktum att vi numera har "fotboll" som en vuxenledd aktivitet på rasterna har gjort att många fler elever deltar, vilket också är positivt.

Vi har under läsåret utformat en lokal trygghetsenkät på skolan som vi genomfört vid två tillfällen. Vi ser i resultaten från den att tryggheten sakteliga stärks.

Inför nytt läsår uppdaterar vi våra gemensamma Trivselregler och inför läsåret 24/25 har all personal (ny som gammal) fått ta del av våra gemensamma klassrumsregler som gäller i all undervisning, detta för att fortsätta vårt arbete med samsyn på skolan, något vi är övertygade också kommer att leda till ökad trygghet bland elever.

- Delaktighet i årets (24/25) arbete

Så här medverkar eleverna i det främjande och förebyggande arbetet:

- Vi har regelbundna klassråd och elevråd under terminerna där eleverna får möjlighet att delta, uttrycka sig och påverka.
- Eleverna diskuterar värdegrundsfrågor under ordinarie undervisning och på värdegrundslektioner. Detta ingår i vårt IBIS-arbete.
- Eleverna får chans att vara med i ledarledda aktiviteter under rasterna och leda dem via TL-programmet.
- Från åk 3-6 turas eleverna om att stå i rastboden för att skapa en bättre miljö vid utlåning av material.

Så här medverkar personalen i det främjande och förebyggande arbetet:

- Vi fortsätter arbetet med IBIS-programmet, ett led i vårt främjande och förebyggande arbete på skolan.
- Ledorden i vårt IBIS-arbete är RESPEKT, ANSVAR, OMTANKE och det är utifrån dessa ledord som vi skapar våra ”förväntansmatriser”. Till detta fortsätter vi arbetet med SAMSYN, SAMARBETE, TRYGGHET OCH TRIVSEL. Allt detta är tydligt både i vår Verksamhetsplan och i det IBIS-arbete vi nu fortsätter.
- All personal (såväl under skoltid som på fritids) arbetar dagligen med värdegrundsarbete.
- Pedagogerna leder IBIS-lektioner (värdegrundslektioner).
- All personal deltar i rastvärdsskap med många vuxna ute. Alla bär gul väst och alla har ett ansvarsområde.

- Kartläggning av elevers utsatthet - undersök och analysera

Elevhälsoteamets samlade bedömning (utifrån sådant som framkommit i hantering av kränkningar mm.)

- Kommunens gemensamma elevenkät SKR som görs i februari varje år.
- Vår lokala trygghetsenkät hjälper oss nu att synliggöra känslan av trygghet/otrygghet.

- Personalens samlade bedömning (utifrån sådant som framkommit i elevsamtal, hantering av kränkningar mm.) hjälper oss att kartlägga detta.
- Elevhälsoteamet erbjuder ”Öppet EHT” varje vecka där personal kan boka in sig och prata om ev. oro kring enskild elev eller elevgrupp.
- Vi behöver fortsätta vårt arbete kring integration och där behöver även vårdnadshavare involveras.
- Vi fortsätter främja likheter/olikheter. Alla ska bemötas med respekt oavsett etnisk tillhörighet, kön, sexuell läggning, funktionsvariation osv.
- Språkbruket på Järlåsa skola behöver fortsatt förbättras samt de verbala kränkningar som förekommer behöver vi förebygga och åtgärda. Vi kommer lägga mer fokus på att arbeta förbyggande kring dessa frågor. Skolan kommer även samarbeta med vårdnadshavare för att förbättra språkbruket på Järlåsa skola.

- Förebyggande åtgärder 24/25:

Förebyggande åtgärder	Mål med åtgärden	Ansvarig person
1. IBIS-programmet	Skapa en samsyn och ett ökat samarbete. Skapa arbetsro/studiero i verksamheten (både i skola och på fritids). Ökad trygghet och trivsel.	All personal
2. TL-programmet samt andra vuxenledda aktiviteter under raster och på fritids	Trygghet Trivsel Roligare raster	TL-ansvariga samt ansvarig vuxen för specifik aktivitet
3. Mentor äter pedagogisk lunch med sina elever varje dag.	Öka tryggheten och trivseln i matsalen.	Rektor och mentorer
5. Fortsatt arbete med integration	Integrera den grupp elever med annat modersmål än svenska.	All personal (skola och fritids)
6. Vi följer vår ”Handlingsplan för ökad trygghet” (se nedan)	En ökad känsla av trygghet	All personal

Att göra planen känd – förankring

Så här förankras PDK-planen bland eleverna:

- Klasslärare förankrar planen med sina elever i respektive klass.
- Fritidspersonalen förankrar den med barnen på fritids.
- Vi tar även upp innehållet i PDK på klassråd och elevråd.

Så här förankras PDK-planen hos vårdnadshavare:

- Vi tar upp planen vid skolrådsmöten.
- Planen går att ta del av på skolans hemsida.
- Planen tas upp vid utvecklingssamtal, när så behövs.
- Rektor påminner om planen i rektorsbrev.

Att upptäcka, anmäla och åtgärda diskriminering och kränkande behandling

Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering och kränkande behandling

- Den personal som ser händelsen är också den reder ut händelsen och rapporterar i DF Respons samt kontaktar vårdnadshavare. Undantag är vikarier som tillfälligt är på skolan.

Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

- Varje medarbetare som får kännedom om att elev upplever sig kränkt har, enligt lag, en skyldighet att anmäla detta till rektor. Anmälan/Rapportering görs i DF Respons. När anmälan gjorts skickas ett mejl till rektor och huvudman. Den medarbetare som ser eller är närmast händelsen är den som anmäler och utreder i DF Respons. Undantag är vikarier som tar hjälp av ordinarie personal.

Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

- Utredning, åtgärder och dokumentation sker i DF Respons. Rektor ser till att inkomna anmälningar gås igenom regelbundet på EHT-möten. Rektor eller av rektor utsedd person kan

vara behjälplig med DF Respons. Rektor eller av rektor utsedd person ser till att dessa följs upp.

Rutin när personal har kränkt barn/elever

- Utredning, åtgärder och dokumentation sker i DF Respons. Elev såväl som personal ska båda enskilt redogöra för händelsen och redogörelserna dokumenteras i utredningen. Den som utreder har också ansvar för uppföljning av ärendet.

Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Utbildningsförvaltningens rutin är att ny plan ska tas fram och vara klar senast 30 september varje år. Planen ska gälla ett år. Ansvarig för att PDK-plan utarbetas och uppdateras är skolkurator. I nuläget (augusti 2024) saknar skolan skolkurator och ansvaret ligger då på rektor.

Nuvarande PDK-plan kommer att följas upp löpande under läsåret och särskilt uppmärksammas vid följande datum:

- Arbetslagsmöten (F-3, 4-6, Fritids) v. 40
- APT v. 43
- APT v. 47
- APT vt-25. Datum ej fastställda i nuläget.

Handlingsplan för ökad trygghet (utifrån elevinflytande och lokal trygghetsenkät 2023/2024)

Alla rastvärdar cirkulerar och pratar med elever på skolgården fr o m nu.

Rastvärdar är noggranna med att lösa konflikter som uppstår.

Vi fortsätter låsa dörren in till skolan under samtliga raster och fritidstid. Den första vuxna som går ut låser. Under lunchrasten ställs dörren upp 11:45.

Vi ska försöka få tag på fler fotbollsmål att ha på skolgården. Annika frågar i Skolrådet inför fixardagen, Olle frågar Järlåsa IF.

Fotbollsregler görs upp. Regler band, vad man får göra/inte får göra? Vad händer om man inte följer reglerna? Vilka ska spela när? F-2 egen tid, 3-6 egen tid. Olle och Jonas ansvarar för att ta fram ett förslag som verkar görligt.

Rastvärdar som varit inblandade i konflikter ska (via Teamschatt) meddela läraren som tar emot eleverna efter rasten så man känner till att det hänt något. Dock bara för kännedom, det är rastvärden som har ansvar för att lösa konflikten. Vid behov kontaktar den vuxna som sett konflikten vårdnadshavare.

Omklädningsrum/duschar – vuxen i omklädningsrummet för fsk-åk 5.

Matsalen – 5-10 tysta minuter för samtliga klasser.